

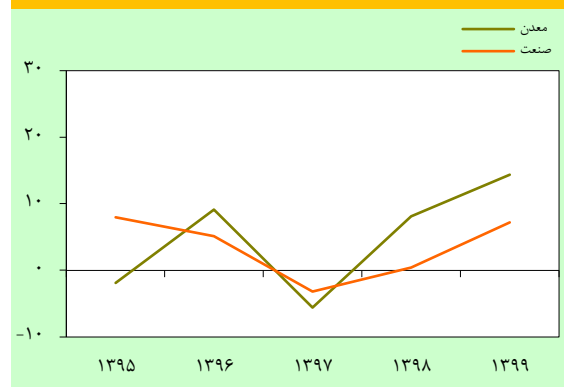
براساس سال پایه ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل از آن معادل ۱۲/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال صنایع تولید «مواد و محصولات شیمیایی»، «فلزات اساسی» و «وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر»، بیشترین تاثیر را در افزایش شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی داشتند. در سال ۱۳۹۹، شاخص‌های «اشتغال» و «مزد و حقوق و مزایای پرداختی به کارکنان» کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۵/۴ و ۴۳/۲ درصد افزایش یافتند.

۵-۱-۲- تولیدات صنایع منتخب

در سال ۱۳۹۹، تعداد ۹۰۳/۹ هزار دستگاه انواع سواری در کشور تولید شد که نسبت به سال قبل از آن معادل ۱۹/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. این در حالی است که در سال ۱۳۹۸ صنعت خودروسازی کشور در نتیجه اعمال تحریم‌ها و خروج بسیاری از شرکای خارجی با افت تولید مواجه بود. همچنین در سال مورد بررسی، تولید شمش آلومینیوم، مس کاتد، سیمان و فولاد خام در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب به میزان ۵۹/۰، ۱۴/۴، ۱۲/۶ و ۸/۳ درصد افزایش یافت.

مروری بر نماگرهای بخش صنعت و معدن در سال ۱۳۹۹ نشان‌دهنده بهبود آمار عملکرد شاخص‌های این بخش به‌رغم تداوم فشار حداکثری ناشی از تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا و شیوع ویروس کرونا در این سال می‌باشد؛ به طوری که شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی در این سال از ۱۲/۲ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن برخوردار گردید. به همین ترتیب، بر اساس آمار حساب‌های ملی، ارزش افزوده بخش‌های صنعت و معدن در سال ۱۳۹۹ (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵) نسبت به سال ۱۳۹۸ به ترتیب از افزایش ۷/۲ و ۱۴/۴ درصدی برخوردار شد.

نمودار ۵-۱- رشد ارزش افزوده بخش صنعت و معدن (به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵)

۵-۱-۵- تولید

۵-۱-۱- شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی

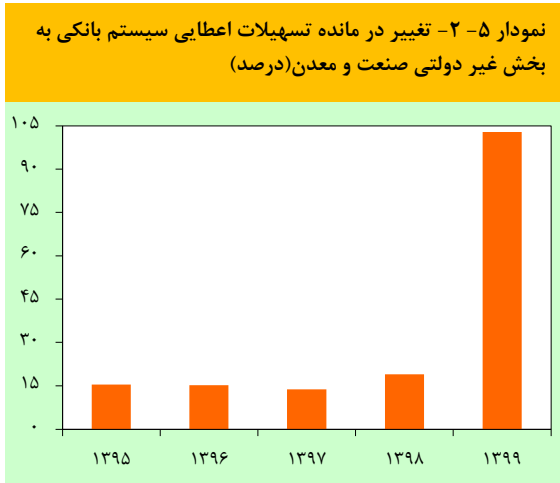
مطابق نتایج بررسی کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور، در سال ۱۳۹۹ شاخص تولید این کارگاه‌ها

۵-۳- تسهیلات بانکی

بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداختی سال ۱۳۹۹ معادل ۳۱/۲ درصد بود. همچنین، از کل رقم تسهیلات پرداخت شده به بخش صنعت و معدن، معادل ۷۳/۶ درصد در قالب تسهیلات تامین سرمایه در گردش بود.

در پایان اسفند ماه ۱۳۹۹، کل مانده خالص تسهیلات اعطایی به بخش‌های دولتی و غیر دولتی صنعت و معدن (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) با رشدی معادل ۹۷/۵ درصد نسبت به پایان سال ۱۳۹۸ به حدود ۴۵۰۴/۸ هزار میلیارد ریال رسید. در این سال، سهم تغییر در مانده بدهی بخش غیر دولتی صنعت و معدن از کل تغییر در مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش‌های غیر دولتی اقتصاد معادل ۳۲/۷ درصد بود.

در سال ۱۳۹۹، از کل تسهیلات پرداختی توسط بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش‌های اقتصادی (معادل ۱۹۲۶۷/۲ هزار میلیارد ریال)، مبلغ ۶۰۰۸/۲ هزار میلیارد ریال به بخش صنعت و معدن اختصاص یافت که نسبت به سال ۱۳۹۸ از ۸۹/۴ درصد افزایش برخوردار بود. بر این اساس، سهم

جدول ۵-۴- مانده خالص تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش صنعت و معدن (۱) (هزار میلیارد ریال)

سهم نسبی (درصد)	تغییر در مانده کل اقتصاد (۲)	تغییر در مانده صنعت و معدن	درصد تغییر	پایان سال	
				۱۳۹۹	۱۳۹۸
۳۲/۷	۶۹۶۷/۷	۲۲۷۸/۲	۱۰۲/۸	۴۹۹۳/۷	۲۲۱۵/۵
-۱۳/۱	۴۱۷/۲	-۵۴/۵	-۸۳/۰	۱۱/۱	۶۵/۶
۳۰/۱	۷۳۸۴/۹	۲۲۲۳/۷	۹۷/۵	۴۵۰۴/۸	۲۲۸۱/۱

۱- مانده خالص تسهیلات اعطایی پس از کسر مانده بدهی مشتریان و تسهیلات اعطایی در کلیه سرفصل‌های مربوط به مابه‌التفاوت نرخ ارز، سود سال‌های آینده، سود و کارمزد سال‌های آینده، وجوه دریافتی مضاربه، حساب مشترک مشارکت مدنی (سهم بانک)، سود معوق و سود و کارمزد معوق به دست آمده است. در ضمن، مانده تسهیلات اعطایی شامل عقود مشارکت حقوقی و سرمایه‌گذاری مستقیم نیز می‌باشد.
 ۲- نشان‌دهنده تغییر در مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری به کل بخش‌های اقتصاد می‌باشد.

در سال مورد بررسی، بانک صنعت و معدن به عنوان تنها بانک تخصصی در بخش صنعت و معدن، مبلغ ۲۶۸/۹ هزار میلیارد ریال تسهیلات (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) به این بخش پرداخت کرد که نسبت به سال قبل از آن به میزان ۵۵/۴ درصد افزایش داشت.

جدول ۵-۵- پرداختی‌های بانک صنعت و معدن (هزار میلیارد ریال)

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال		
	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷
۸۶/۵	۷۰/۴	۹۰/۹	۵۳/۸	۲۲۲/۶	۱۲۱/۹
۰/۳	۱/۲	-۶۳/۹	□	۰/۸	۲/۱
۱۳/۲	۲۸/۴	-۲۷/۷	۲۱/۱	۳۵/۵	۴۹/۱
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵۵/۴	۴۴/۲	۲۶۸/۹	۱۷۳/۱

ماخذ: بانک صنعت و معدن

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۹

سال ۱۳۹۹، تعداد ۵۱۴/۸ هزار واحد کسب و کار که مورد تایید دستگاه اجرایی ذی‌ربط قرار گرفتند جهت اخذ تسهیلات به مبلغ ۱۳۷/۲ هزار میلیارد ریال به بانک‌ها و موسسات اعتباری عامل معرفی شدند. در مجموع تعداد تسهیلات پرداختی تا پایان سال ۱۳۹۹ بالغ بر ۳۸۷/۸ هزار فقره به مبلغ ۹۱/۷ هزار میلیارد ریال بود.

۵-۵- واحدهای جدید صنعتی

در سال ۱۳۹۹، در بخش صنعت حدود ۳۶/۰ هزار فقره جواز تاسیس صادر شد که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۴۰/۰ درصد افزایش داشت. میزان سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده در قالب جوازهای تاسیس صادر شده در سال ۱۳۹۹ حدود ۶۲۰۲/۸ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۱۱۶/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. بررسی تعداد جوازهای تاسیس صادره در سال ۱۳۹۹، نشان‌دهنده آن است که بیشترین تعداد جوازهای تاسیس صادره مربوط به صنایع «سایر محصولات کانی غیر فلزی» (۱۴/۳ درصد)، «ساخت مواد و محصولات شیمیایی» (۱۲/۵ درصد) و «محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها» (۱۰/۵ درصد) بود و حدود ۳۷/۳ درصد از کل تعداد جوازهای تاسیس صادره در سال ۱۳۹۹ به این سه گروه اختصاص داشت.

در سال ۱۳۹۹، متوسط سرمایه پیش‌بینی شده در هر طرح صنعتی براساس جوازهای تاسیس ۱۷۲/۴ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن به میزان ۵۴/۷ درصد افزایش داشت. همچنین در سال مورد بررسی، متوسط سرمایه لازم برای هر شغل در جوازهای تاسیس ۷/۳ میلیارد ریال پیش‌بینی شده بود که نسبت به سال قبل از آن معادل ۵۱/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

۵-۴- مشارکت نظام بانکی در راستای کمک به

تحرك توليد

پس از اجرای طرح کمک به تامین مالی واحدهای تولیدی کوچک و متوسط در سال‌های ۹۸-۱۳۹۵، اجرای این طرح با بهره‌گیری از نتایج آن در چهار سال گذشته و لحاظ شرایط و ضرورت‌های نظام بانکی در سال ۱۳۹۹ نیز تداوم یافت. بر اساس اطلاعات دریافتی از سامانه ثبت‌نام واحدهای تولیدی متقاضی دریافت تسهیلات، در سال ۱۳۹۹ مبلغ ۸۵۶/۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات در اختیار ۲۷/۱ هزار بنگاه تولیدی قرار گرفت. همچنین، متعاقب شیوع بیماری کرونا از اواخر سال ۱۳۹۸، مشکلات مضاعفی برای کسب و کارهای فعال در بخش‌های مختلف اقتصادی (متاثر از کاهش تقاضا و تعطیلی واحدها) ایجاد گردید؛ در چنین شرایطی نظام بانکی علاوه بر اختصاص تسهیلات به خانوارها، اعطای تسهیلات به کسب و کارهای آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا را نیز مورد توجه قرار داد. در همین ارتباط، بانک مرکزی طی بخشنامه‌ای دستورالعمل اجرایی طرح اعطای تسهیلات به صاحبان کسب و کارهایی که به دلیل شرایط ناشی از شیوع ویروس کرونا در فعالیت اقتصادی خود دچار مشکل شدند را به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی عامل اجرای این طرح، ابلاغ نمود تا به این ترتیب بانک‌ها بر اساس سهمیه در نظر گرفته شده و ایجاد دسترسی شعب خود به سامانه کارا (سامانه معرفی شده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) نسبت به پرداخت تسهیلات مبادرت ورزند. بر اساس گزارش اخذ شده از سامانه کارا در خصوص اعطای تسهیلات به صاحبان کسب و کارهای آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا تا پایان

جدول ۵-۶- تعداد، سرمایه‌گذاری و اشتغال جوازهای تاسیس و پروانه‌های بهره‌برداری

درصد تغییر	سال		تعداد(فقره)	سرمایه‌گذاری(هزار میلیارد ریال)	اشتغال(هزار نفر)
	۱۳۹۸	۱۳۹۹			
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۲۲۵۹۰	۲۸۱۱/۹	۵۲۲/۶
۴۰/۰	۱۳/۸	۳۵۹۸۸	۲۵۷۱۲	۲۸۶۴/۵	۵۹۵/۵
۱۱۶/۵	۱/۹	۶۲۰۲/۸	۵۷۸۲	۵۰۴/۸	۹۰/۰
۴۲/۷	۱۳/۹	۸۴۹/۶	۵۸۵۰	۵۹۸/۳	۱۰۱/۶
			۶۵۴۶	۱۷۰۰/۱	۱۱۴/۸
۱۳/۲	-۱/۲	۱۳۹۸	۵۸۵۰	۵۹۸/۳	۱۰۱/۶
۲۳۶/۸	-۱۵/۶	۱۳۹۹	۵۸۵۰	۵۹۸/۳	۱۰۱/۶
۲۷/۶	-۱۱/۴	۱۳۹۸	۵۸۵۰	۵۹۸/۳	۱۰۱/۶

ماخذ: گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت

مواد و محصولات شیمیایی» (۱۵/۸ درصد)، «محصولات غذایی و آشامیدنی» (۱۴/۱ درصد) و «محصولات از لاستیک و پلاستیک» (۱۲/۴ درصد) به بهره‌برداری رسید. در سال مورد بررسی، متوسط سرمایه‌گذاری صورت گرفته برای ایجاد هر واحد صنعتی بر اساس پروانه‌های بهره‌برداری حدود ۲۵۹/۷ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن معادل ۱۹۷/۵ درصد افزایش داشت.

در سال ۱۳۹۹، تعداد ۶۵۴۶ فقره پروانه بهره‌برداری با سرمایه‌گذاری حدود ۱۷۰۰/۱ هزار میلیارد ریال (به قیمت‌های جاری) صادر شد که در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۱۳/۲ و ۲۳۶/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. توزیع تعداد واحدهای جدید راه‌اندازی شده صنعتی بر حسب گروه‌های صنعتی نشان می‌دهد که بیشترین تعداد واحدهای جدید در گروه‌های «ساخت

جدول ۵-۷- متوسط سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال مجوزهای جدید صنعتی

درصد تغییر	سال			
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۳۹۷	
	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	
جوازهای تاسیس				
۵۴/۷	-۱۰/۵	۱۷۲/۴	۱۱۱/۴	۱۲۴/۵
				متوسط سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده در هر طرح صنعتی (میلیارد ریال)
۱/۹	۰/۱	۲۴	۲۳	۲۳
				متوسط اشتغال مورد انتظار هر طرح صنعتی (نفر)
۵۱/۸	-۱۰/۶	۷/۳	۴/۸	۵/۴
				متوسط سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده برای ایجاد هر شغل (میلیارد ریال)
پروانه‌های بهره‌برداری				
۱۹۷/۵	-۱۴/۶	۲۵۹/۷	۸۷/۳	۱۰۲/۳
				متوسط سرمایه‌گذاری صورت گرفته در هر واحد صنعتی (میلیارد ریال)
۱۲/۷	-۱۰/۴	۱۸	۱۶	۱۷
				متوسط اشتغال ایجاد شده در هر واحد صنعتی (نفر)
۱۶۴/۱	-۴/۸	۱۴/۸	۵/۶	۵/۹
				متوسط سرمایه‌گذاری صورت گرفته برای هر شغل (میلیارد ریال)

ماخذ: گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت

۵-۶- اشتغال صنعتی

مواد معدنی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر گردید که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۵/۹ و ۲۱/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین، در این سال به منظور بهره‌برداری از معادن جدید، تعداد ۶۸۴ فقره پروانه بهره‌برداری با ظرفیت ۴۸/۳ میلیون تن استخراج اسمی سالانه صادر شد که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۱۸/۸ و ۱۰۲/۳ درصد افزایش داشت. میزان اشتغال برآورد شده بر اساس پروانه‌های بهره‌برداری در این سال معادل ۵۵۷۰ نفر بود که با افزایش ۱۶/۶ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۸ همراه بود. همچنین در سال ۱۳۹۹، تعداد ۱۰۲۳ فقره پروانه اکتشاف صادر شد که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۶/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد.

آمار مربوط به پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که در این سال در مجموع ۱۱۴/۸ هزار فرصت شغلی در بخش صنعت ایجاد شده است. براساس گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، متوسط اشتغال طرح‌ها براساس پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده در سال ۱۳۹۹ معادل ۱۸ نفر بود. همچنین، میانگین سرمایه‌گذاری صورت گرفته برای ایجاد هر فرصت شغلی بر اساس پروانه‌های مزبور در سال ۱۳۹۹ مبلغ ۱۴/۸ میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۱۶۴/۱ درصد افزایش داشت.

۵-۷- مجوزهای صادر شده در بخش معدن

طی سال ۱۳۹۹، در بخش معدن تعداد ۵۳۷ فقره گواهی کشف با پیش‌بینی ذخیره‌ای به میزان ۷۱۶ میلیون تن

جدول ۵-۸- تعداد مجوزهای معدنی صادر شده

درصد تغییر		سال		
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷
۶/۶	-۶/۷	۱۰۲۳	۹۶۰	۱۰۲۹
پروانه اکتشاف(فقره)(۱)				
گواهی کشف(۲)				
۵/۹	-۹/۳	۵۳۷	۵۰۷	۵۵۹
۲۱/۹	-۷۰/۵	۷۱۶	۵۸۷	۱۹۹۰
۴۰/۹	۵۸/۱	۱۵۶۵	۱۱۱۱	۷۰۲
پروانه بهره‌برداری(۳)				
۱۸/۸	-۱۱/۱	۶۸۴	۵۷۶	۶۴۸
۱۰۲/۳	-۱۲/۹	۴۸	۲۴	۲۷
۱۶/۶	-۸/۳	۵۵۷۰	۴۷۷۸	۵۲۰۹

ماخذ: گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت

- ۱- پروانه اکتشاف: مجوزی است که برای انجام عملیات اکتشافی مواد معدنی در محدوده مشخصی از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر می‌شود.
- ۲- گواهی کشف: تاییدیه‌ای است که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت پس از اتمام عملیات اکتشافی و کشف کانه به نام دارنده پروانه اکتشاف صادر می‌شود.
- ۳- پروانه بهره‌برداری: مجوزی است که به منظور استخراج و کانه‌آرایی و به دست آوردن مواد معدنی قابل فروش توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر می‌شود.

۵-۸- صادرات صنعتی

براساس گزارش گمرک جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۹، وزن و ارزش صادرات صنعتی به ترتیب به ۱۰۰/۲ میلیون تن و ۲۸/۳ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۱۱/۴ و ۱۸/۵ درصد کاهش داشت. میانگین ارزش صادرات کالاهای صنعتی نیز با ۸/۰ درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن به ۲۸۲/۳ دلار در هر تن رسید. اقلام عمده صادرات صنعتی در این سال به لحاظ ارزش به ترتیب شامل «فراآورده‌های حاصل از نفت و گاز» (۳۳/۶ درصد)، «مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از مواد پلاستیکی» (۱۶/۵ درصد) و «چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها» (۱۶/۱ درصد) بود.

۵-۹- شاخص بهای تولیدکننده محصولات صنعتی و

مواد معدنی

شاخص بهای تولیدکننده، نشان‌دهنده روند تغییرات قیمت کالاها در سطح تولیدکننده در بخش‌های مختلف اقتصادی است. متوسط شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل از آن معادل ۵۵/۲ درصد و در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۹۷ به میزان ۳۷/۵ درصد رشد داشت. همچنین، شاخص بهای گروه ساخت (صنعت) در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل از آن به میزان ۵۷/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد.